

האם אנחנו מוכנים למשיח?

גליון מספר 2

הלכתא למשיחא

הקדמה להלכות טומאה וטהרה: צריכים לדעת ארבע דברים. מקור הטומאה, היאך הוא מעביר טומאה, מה מקבל טומאה, והיאך נטהר. יש כמה מיני טומאות, מת, טמא מת, שרץ, נבלה, מי חטאת, וכל הטומאות היוצאות מן הגוף. יש הרבה דרכים להעביר את הטומאה, מגע, משא, אהל, מדרס, נישא, היסט, ביאת אהל. יש הרבה מיני כלים המקבלים טומאה, כמו מתכת, עור, שק, חרס, זכוכית, לבדים, שתי וערב, וכן אוכלים ומשקים. ויש כמה מיני טהרה, הזאת מי חטאת, טבילה במקוה או מים חיים, הערב שמש, ע"י קרבנות, או ע"י שבירה. יש הרבה הלכות שהם מן התורה, ויש הרבה שהם דרבנן. ונשתדל ללמוד את ההלכות כדי שבאמת נהיה מוכנים למשיח שיבא במהרה בימינו אמן¹.

תשובות לגליון שעברה

שאלה: הלכתי למקוה וטבלתי, וגם טבלתי את כל הבגדים שלי, הכובע הבורסלינו, כיפה, חליפה, חולצה, מכנסים, ציצית, וגרבים, ולא שכחתי לטבול הנעלים. התלבשתי ושמתי את המשקפים, ופתאות נזכרתי ששכחתי לטבול אותם. האם אני צריך לטבול עוד הפעם? האם משקפים מקבל טומאה?

תשובה: אם המסגרת של ברזל, לכאורה לרמב"ם פ"ד מכלים ה"ו, אינו מקבל טומאה, ולתוס' ע"ז עה:, מקבל טומאה, ע' הערה². ולכן אם המשקפים אב הטומאה (היו באהל המת, או אדם טמא מת נגע בהם), תלוי במחלוקת הנ"ל אם שוב נטמא.

שאלה: הספה שלי טמא מדרס (רחל היולדת ישבה על הספה), עכשיו הבת שלי גנענדל לא נגעה ולא ישבה על הספה, רק נשענה על הספה, ואחר כך עשתה לי ארוחת ערב (שניצל סויה), האם האוכל טמא?

תשובה: כן. מי שנשען על מדרס נהיה ראשון לטומאה, ומטמא האוכל.

שאלה: אני מאד נזהר שכל האוכל בבית יהיה טהור. הבעיה היא כשמשיח בא טראמפ וביידן התחננו שאני יניח להם לעזור לי, אז אמרתי להם שהם יכולים לקחת הדברים מהמקפיא שמכוסה לגמרי בפלסטיק, האם האוכל נטמא?

תשובה: כן. גוי דינו כזב ומטמא במשא.

שאלה: אני צריך לטבול את המטות בבית, הספה, ושולחן של חדר שבת. זה מדי כבד לי לסחוב למקוה, וגם אין מקוה באזור שכל כך גדולה, האם אני יכול לפרק את המטה ולטבול את זה ככה?

תשובה: כן. (כלים פ"ט מ"א)

שאלה: הסידור שלי (קרנב מנחה), הכריכה עשויה מעור, האם הוא מקבל טומאה, (אני מעדיף לא לטבול את הסידור)?

תשובה: מסתבר שזה נקרא כלי אחד, וזה בכלל המשנה (פי"ג מ"ו) מתכת המשמשת את העץ שאינה מקבל טומאה, ואפי' אם נידון שהעור הוא ככלי בפנ"ע, מסתבר דלא מקבל טומאה ע' הערה³

שאלה: מה אם הרכב שלי, האם הוא מקבל טומאה, אני צריך לטבול את הרכב??

¹ ודע דאף דאיתא במדרש שוחר טוב קמו' ד' מתיר אסורים, דלעתיד לבא הקב"ה יתיר נדה, והכוונה שהקב"ה יבער הטומאה מן הארץ ולא יהיה ענין של נדה, אין זה מיד כשיבא המשיח אלא לאחר כשמתחיל זמן תחה"מ שהוא תקופה מאוחרת מזה, כמו שביאר כ"ז בלשם בספר הדעה חלק ב' דרוש ד' ענף יב' סי' ט' והלאה, עיי"ש שביאר כל מאמרי חז"ל בענין זה, והכלל דבבא משיח, ינהג כל התורה כולה מיד, וגם טומאת מת יהיה נוהג.

² ע' כלים פ"ג מ"ו דמתכת המשמש את העץ טהור דאולינן בחר עיקר הכלי, ועיקר הכלי הוא הזכוכיות שאין מקב"ט, ובגמ' שבת ס' נחלקו ר"ג ורבנן בטבעת וחוחם ועוד דברים, ולרבנן הכל הולך אחר המעמיד, ותוס' ע"ז עה: מבואר דאפי' חבית של עץ וחשוקין של ברזל אולינן בחר המעמיד ומקב"ט, וכן פסק הרמ"א ביו"ד ק"כ ס"ז, וע' בהגור"א שם. אמנם לפ"ז גם במפתח לרבנן צריך לילך אחר המעמיד ולא אחר הפין, ומתני' דהתם רישא ר"ג, ומציעתא רבנן, וסיפא ר"ג, וגם הרמב"ם פסק שם דמפתח הפין עיקר ולא הפורנא, לכן כתב החזו"א סי' י"ז, יג' דרבנן אזלי בחר המעמיד רק במעמיד חשוב כקולב וסולם, אבל רבנן מודו להני דמתני' כגון מפתח דעיקר הכלי הוא הפין, וכן משקפים ודאי דומה יותר למפתח מקולב.

³ הנה חיפוי כלים טהורין כדתנן פט"ז דכלים, אבל תכריך כלים מקב"ט כדתנן פכ"ד מ"ב, ופי' בתפא"י דהחילוק הוא דתכריך הוא מכלל צד, משא"כ חיפוי הוא רק כעין מכסה, וע' משנה אחרונה פכ"ד מ"ד דתכריך בני לוי טהורין דעשוי רק לשמור מאבק, משא"כ תכריך כלים מיירי כעין שק דמטלטל ע"י. ולכאורה לפ"ז אינו מקב"ט, ואינו דומה לתפילין או אפי' לב"ק דעשוי למלאות דמקב"ט.

תשובה: כן, רכב מקבל טומאה, מצד המתכת שהוא עיקר הכלי או המעמיד, אע"פ שהוא יותר ממ' סאה. ומטעם מדרס ע' הערה⁴

שאלה: הרב כהן שליט"א אכל חולין טמאים, מותר לו לאכול תרומה אחר כך?

תשובה: אם אכל כביצה תוך כדי אכילת פרת, צריך לטבול קודם ואז מותר לאכול מיד.

שאלה: ברוך ד' כל המשפחה טהורים, ואנחנו מתכוננים לעשות קרבן שלמים! לכבוד השמחה אשתי רוצה לשאול מהשכנה (ששומרת הבגדים שלה על טהרת הקודש), שמלה לבנה יפה, האם יש איזה בעיה אם זה?

תשובה: לא. אבל אם שמלה שלך נפלה על הרצפה, והשכנה הרימה את השמלה, את צריכה לטבול את השמלה עוד הפעם, דזה נקרא היסח הדעת (חגיגה כ).

שאלה: הלכתי ללויה, ולמחרת הנחתי תפילין, האם אני צריך לטבול התפילין שלי?

תשובה: ודאי. תפילין מקבלים טומאה כמו כל כלי עור (כלים פ"ח מ"ח מקואות פ"י מ"ב).

שאלה: הייתי בדרך לבית המקדש, ובדרך נגעתי במישהוא, האם אני צריך לחשוש שהוא אב הטומאה, ונטמאתי?

תשובה: תלוי ברוב האנשים הנמצאים שם, האם הם טהורים או לא (טהרות פ"ה מ"ז).

שאלה: זה היה בשבעה חדשים אחרי שנגמר מלחמת גוג ומגוג, והיו המון מתים גויים על הרי ישראל, ועברתי עם מקל, והמקל האהיל על גוי מת, האם אני טמא?

תשובה: אם המקל (של עץ) יש בהקיפו טפח, לפי השיטות דגוי מטמא באהל, נטמא.

שאלה: הרמתי טישו מעל הרצפה בבית הכנסת, האם אני טמא עם כל הבגדים שלי?

תשובה: חז"ל גזרו על כל הרק הנמצאים שהם מטמאים כמו רוק הזב במשא [טהרות פ"ד מ"ו], (מי שהרים את הרוק נטמא הוא וכל בגדיו עם השטריימל, וכל מה שהוא נוגע בשעה שנושא או נוגע ברוק), ומי האף דינו כרוק כל זמן שהוא לח. לדעת הרא"ש [שם פ"ה מ"ח] זה דוקא כשידוע שיש גוי או שוטה בעיר. בירושלים לא גזרו בכל מקום [ע' שקלים פ"ז מ"א ופסחים יט:]. אז צריכים לחשוב לפני שמרימים טישו, ואם מרימים כדאי להוריד את הכובע חליפה ונעלים קודם, ואח"כ לבדוק הטישו אם הוא לח או יבש!

שאלה: השכן שלי שבעלה עם הארץ (לא קיבל עליו דברי חברות עדיין), נכנסה לביתי להביא את הילד שלה, האם אני צריך לטבול כל דבר בבית שמקבל טומאה?

תשובה: לא, בגלל שהיא מפחדת לגעת בדברים משום שנכנסה שלא ברשות [טהרות פ"ח מ"ה].

הידעת?

שאצל כל בית יהודי היה חדר מיוחד בזמן טומאתם שהיו בבידוד? (נדה פ"ז מ"ד)

היה מקומות מיוחדים לטמאים כדי לשמור מרחק מהם? (ירו' שקלים פ"ז מ"א, ופסחים יט:)

צריכים מאד ליזהר כשמדברים עם גוי או עם הארץ, שלא יהא ניתז קצת רוק עליך, ועדיף שילבוש מסכה?

הזמן שלוקח להיות חבר (נאמן על הטהרות) הוא י"ב חדש לשיטת ב"ש (בכורות ל:)?

האם אפשר שאחד מהטעמים שהקב"ה הביא את הקרונה בצורה כזו כדי שנכין את עצמינו להיות רגילים להיזהר מטומאה, כדי שנזכה השנה לעשות קרבן פסח בטהרה?

באו נכין את עצמנו בלימוד ההלכות, כי פתאום יבא אל היכלו!

⁴ הנה החזו"א פסק דאינו מטמא מדרס משום דעשויים רק לעבור בו כספינה, וע' מנחת שלמה ס' עב' שמפקפק ע"ז, ומצדד דאם הוא מחובר לכלי בטל לכלי, אמנם גם בלי טומאת מדרס, אף שהוא יותר ממ"ס, הרי מטלטל מלא וריקן כדאיתא בשבת פד, דעגלה המיטלטלת ע"י שוורים שמיה טלטול, אלא דהחזו"א חידש דע"י מנוע לא הוי כטלטול ע"י שוורים, והמנחת שלמה שם פקפק ע"ז, אבל כתב דכבר הורה זקן, אמנם במכונת קטן דהוי כמו עגלה, ולולא המנוע היו מטלטלים ע"י שוורים ודאי מקב"ט.